

2023/0371(COD)

19.2.2024

*****I**

JELENTÉSTERVEZET

az (EU) 2018/1806 rendeletnek a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus felülvizsgálata tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról
(COM(2023)0642 – C9-0392/2023 – 2023/0371(COD))

Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság

Előadó: Matjaž Nemeč

Az eljárások jelölései

- * Konzultációs eljárás
- *** Egyetértési eljárás
- ***I Rendes jogalkotási eljárás (első olvasat)
- ***II Rendes jogalkotási eljárás (második olvasat)
- ***III Rendes jogalkotási eljárás (harmadik olvasat)

(Az eljárás típusa a jogi aktus tervezetében javasolt jogalaptól függ.)

A jogi aktus tervezetének módosításai

A Parlament kéthasábos módosításai

A törlést *félkövér dőlt* betűk jelzik a bal oldali hasáb szövegében. A szövegváltoztatást *félkövér dőlt* betűk jelzik mindkét hasáb szövegében. Az új szöveget *félkövér dőlt* betűk jelzik a jobb oldali hasáb szövegében.

A módosítások fejlécének első és második sora a vizsgált jogi aktus tervezetének érintett szakaszára utal. Ha a módosítás már létező – a jogi aktus tervezetével módosítani kívánt – jogi aktusra vonatkozik, a fejléc egy harmadik és egy negyedik sort is tartalmaz, amelyek a létező jogi aktusra és annak érintett rendelkezésére utalnak.

A Parlament módosításai egységes szerkezetbe foglalt (konszolidált) szöveg formájában

Az új szövegrészeket *félkövér dőlt* betűk jelzik. A törölt szövegrészeket a **█** jel jelzi, vagy azok át vannak húzva. A szövegváltoztatást a helyettesítendő szöveg törlésével vagy áthúzásával, és a helyébe lépő új szöveg *félkövér dőlt* szedésével jelzik.

Ettől eltérően a szolgálatok által a végleges szöveg kialakítása érdekében bevezetett, kimondottan technikai jellegű módosításokat nem kell jelölni.

TARTALOM

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁS-TERVEZETE	5
INDOKOLÁS	11
MELLÉKLET: AZON SZERVEZETEK VAGY SZEMÉLYEK, AMELYEKTŐL, ILLETVE AKIKTŐL AZ ELŐADÓ ÉSZREVÉTELEKET KAPOTT	14

AZ EURÓPAI PARLAMENT JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁS-TERVEZETE

az (EU) 2018/1806 rendeletnek a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus felülvizsgálata tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról
(COM(2023)0642 – C9-0392/2023 – 2023/0371(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2023)0642),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére és 77. cikke (2) bekezdésének a) pontjára, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C9-0392/2023),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 59. cikkére,
 - tekintettel az Állampolgári jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság jelentésére (A9-0000/2024),
1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot;
 2. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslatát másik szöveggel váltja fel, lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;
 3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

Módosítás 1

Rendeletre irányuló javaslat 2 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) Az (EU) 2018/1806 rendelet II. mellékletében felsorolt harmadik országok állampolgáira vonatkozó vízummentesség ideiglenes felfüggesztésére szolgáló mechanizmust (a továbbiakban: a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus) meg kell

Módosítás

(2) Az (EU) 2018/1806 rendelet II. mellékletében felsorolt harmadik országok állampolgáira vonatkozó vízummentesség ideiglenes felfüggesztésére szolgáló mechanizmust (a továbbiakban: a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus) meg kell

erősíteni, hogy az Unió hatékonyabb biztosítókkal rendelkezzen az említett II. mellékletben felsorolt harmadik országokból eredő irreguláris migrációs, közrendi és biztonsági kockázatok szélesebb körének, valamint a vízummentességgel az említett harmadik országok által működtetett befektetői állampolgársági programok révén történő visszaélések megakadályozásához.

erősíteni, hogy az Unió hatékonyabb biztosítókkal rendelkezzen az említett II. mellékletben felsorolt harmadik országokból eredő irreguláris migrációs, közrendi és biztonsági kockázatok szélesebb körének, valamint a vízummentességgel az említett harmadik országok által működtetett befektetői állampolgársági programok révén történő visszaélések, **valamint a különös, elsősorban az Uniónak az érintett harmadik országgal fenntartott külkapcsolatai tekintetében meghatározott követelményeknek – ideértve az emberi jogokkal és az alapvető szabadságokkal kapcsolatos megfontolásokat is – való meg nem felelés** megakadályozásához.

Or. en

Módosítás 2

Rendeletre irányuló javaslat 6 a preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(6a) Lehetővé kell tenni a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus aktiválását az Uniónak az érintett harmadik országgal fenntartott külkapcsolataival kapcsolatos esetekben, ideértve különösen az emberi jogokkal és az alapvető szabadságokkal kapcsolatos megfontolásokat. Az ilyen megfontolásoknak magukban kell foglalniuk az egyrészt az Unió vagy az Unió és a tagállamok, másrészt az érintett harmadik ország közötti kétoldalú és többoldalú megállapodások megsértését; a nemzetközi jognak és normáknak – többek között az emberi jogok nemzetközi jogának – az érintett harmadik ország általi súlyos megsértése, ideértve a nemzetközi bírósági határozatoknak és ítéleteknek való meg nem felelést is; az érintett harmadik

ország által egy vagy több tagállam vagy az Unió ellen elkövetett ellenséges cselekmények vagy agresszió; az emberi jogok súlyos megsértése, beleértve az abortusz és az LMBTQ+-személyek kriminalizálását, valamint a halálbüntetésnek az érintett harmadik ország általi bevezetését vagy alkalmazását; valamint a vonatkozó uniós szankcióknak való meg nem felelés az érintett harmadik országgal kapcsolatban.

Or. en

Módosítás 3

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont

(EU) 2018/1806 rendelet

8a cikk – 1 bekezdés – d pont – ii alpont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ii. hibrid fenyegetések;

törölve

Or. en

Indokolás

Az előadó úgy véli, hogy ennek a jogalapnak a ga) pontban javasoltaknak megfelelően az Unió és az érintett harmadik ország közötti külkapcsolatok keretében folytatott megbeszélések részét kell képeznie.

Módosítás 4

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont

(EU) 2018/1806 rendelet

8a cikk – 1 bekezdés – g a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ga) az 1. cikkben alapuló különös követelményeknek való meg nem felelés, különösen az Uniónak az érintett harmadik országgal fenntartott külkapcsolatai, ezen belül is az emberi jogokkal és az alapvető szabadságokkal

kapcsolatos megfontolások, amelyek a következők bármelyikéből erednek:

- i. egyrészt az Unió vagy az Unió és a tagállamok, másrészt az érintett harmadik ország közötti kétoldalú és többoldalú megállapodások megsértése;*
- ii. a nemzetközi jognak és normáknak – többek között az emberi jogok nemzetközi jogának – az érintett harmadik ország általi súlyos megsértése, ideértve a nemzetközi bírósági határozatoknak és ítéleteknek való meg nem felelést is;*
- iii. az érintett harmadik ország által egy vagy több tagállam vagy az Unió ellen elkövetett ellenséges cselekmények vagy agresszió;*
- iv. az emberi jogok súlyos megsértése, beleértve az abortusz és az LMBTQ+-személyek kriminalizálását, valamint a halálbüntetésnek az érintett harmadik ország általi bevezetését vagy alkalmazását;*
- v. a vonatkozó uniós szankcióknak való meg nem felelés az érintett harmadik országgal kapcsolatban;*

Or. en

Indokolás

Az 1. cikk határozza meg a harmadik országok állampolgárai számára a tagállamok területére történő utazásuk során a vízumkötelezettség alóli mentesség alapját, amely a különböző kritériumok eseti értékelésén alapul, a 8. cikk pedig az említett mentesség felfüggesztésének indokairól rendelkezik. Különbség van azonban a vízummentesség feltételei és a felfüggesztés indokai között, különösen az Uniónak az érintett harmadik országgal fenntartott külkapcsolatai tekintetében, ideértve különösen az emberi jogokkal és az alapvető szabadságokkal kapcsolatos megfontolásokat. Az előadó ezt a hiányosságot a 8. cikkben foglalt felfüggesztési indokok kiterjesztésével kívánja megszüntetni.

Módosítás 5

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont

(EU) 2018/1806 rendelet

8c cikk – 1 bekezdés – 2 a albekezdés (új)

A Bizottságnak figyelemmel kell kísérnie az 1. cikkben alapuló különös követelményeknek való folyamatos megfelelést, különös tekintettel az Uniónak az érintett harmadik országgal fenntartott külkapcsolataira és a II. mellékletben felsorolt és vízumliberalizációt élvező harmadik országok tekintetében a 8a. cikk (1) bekezdésének ga) pontjában említett felfüggesztési indokokra.

Or. en

Módosítás 6

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont

(EU) 2018/1806 rendelet

8d cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1) A Bizottság ***legalább évente egyszer és a vízumliberalizáció hatálybalépésének időpontját követő hét éven keresztül, majd ezt követően minden olyan esetben, amikor azt a Bizottság szükségesnek ítéli, vagy az Európai Parlament vagy a Tanács kérésére*** jelentést tesz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a 8c. cikk (1) bekezdésével összhangban ***azon harmadik országok tekintetében*** végzett nyomon követésről, ***amelyek az Unió és az adott harmadik ország közötti vízumliberalizációs párbeszéd sikeres lezárásának eredményeként a II. mellékletben vannak felsorolva.*** A jelentés azokra a harmadik országokra összpontosít, amelyekről a Bizottság konkrét és megbízható információk alapján úgy ítéli meg, hogy már nem felelnek meg bizonyos, a vízumliberalizáció helyénvalóságának értékeléséhez alkalmazott, az 1. cikk

(1) A Bizottság ***éves rendszerességgel*** jelentést tesz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a 8c. cikk (1) bekezdésével összhangban végzett nyomon követésről, ***és különösen minden olyan esetben, amikor azt a Bizottság szükségesnek ítéli, illetve az Európai Parlament vagy a Tanács kéri.*** A jelentés azokra a harmadik országokra összpontosít, amelyekről a Bizottság konkrét és megbízható információk alapján úgy ítéli meg, hogy már nem felelnek meg bizonyos, a vízumliberalizáció helyénvalóságának értékeléséhez alkalmazott, az 1. cikkben alapuló különös követelményeknek.

alapuló különös követelményeknek.

Or. en

INDOKOLÁS

1. Háttér

Az EU vízümpolitikájának egyik alappillére a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról szóló (EU) 2018/1806 európai parlamenti és tanácsi rendelet, amely felsorolja azokat a harmadik országokat, amelyek állampolgárai a tagállamok külső határainak átlépésekor vízumkötelezettség alá esnek, valamint azokat, amelyek állampolgárai mentesülnek e kötelezettség alól a bármely 180 napos időszakban 90 napot meg nem haladó tartózkodások esetében.

Meghatározza a vízumliberalizáció biztosításának alapelveit, meghatározza az úgynevezett „pozitív” vagy vízummentességet élvező harmadik országok, valamint a „negatív” vagy vízumköteles harmadik országok listáját, és biztosítékokat ír elő arra az esetre, ha a vízummentes rendszert két alapvető mechanizmus, nevezetesen a viszonzossági és a felfüggesztési mechanizmus, valamint az ezek elindítására szolgáló eljárások révén fel lehetne függeszteni.

Miután mindkét társjogalkotó felszólított a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus felülvizsgálatának szükségességére annak érdekében, hogy jobban alkalmazkodni lehessen a felmerülő kihívásokhoz, az Európai Bizottság 2023 októberében célzott javaslatot terjesztett elő a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus felülvizsgálatára, amelynek célja, hogy megerősítse és javítsa a mechanizmus több elemét. A javasolt felülvizsgálat a 8. cikk felülvizsgálatára vonatkozik, és számos érdemi módosítást tartalmaz a felfüggesztés lehetséges indokaival és az eljárásokkal kapcsolatban.

Ezt a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmust¹ 2013-ban vezették be azzal a fő céllal, hogy az irreguláris migráció hirtelen és jelentős növekedése esetén lehetővé tegye a vízummentesség ideiglenes felfüggesztését. A mechanizmust ezt követően 2017-ben felülvizsgálták², amelynek eredményeként a tagállamok számára egyszerűbbé vált az esetleges felfüggesztéshez vezető körülményekről szóló értesítés küldése, és a Bizottság számára lehetőség nyílt arra, hogy saját kezdeményezésére aktiválja a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmust.

2. A vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus javasolt módosításai

Legutóbbi javaslatában a Bizottság a jelenlegi mechanizmus számos változtatását indítványozza. A javaslat a hibrid fenyegetésekkel kapcsolatban új felfüggesztési indokot javasol például a migránsoknak a társadalom és a kulcsfontosságú intézmények

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 1289/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról szóló 539/2001/EK tanácsi rendelet módosításáról (HL L 347., 2013.12.20., 74–80. o.).

² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/371 rendelete (2017. március 1.) a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról szóló 539/2001/EK tanácsi rendelet módosításáról (a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus felülvizsgálata) (HL L 61., 2017.3.8., 1–6. o.).

destabilizálására vagy aláásására irányuló, államilag támogatott, eszközként való felhasználása esetén, valamint a jelenleg vízummentességet élvező harmadik országok által működtetett befektetői állampolgársági programokra vonatkozó új indokokat.

A mechanizmus új felfüggesztési indokkal egészül ki azon esetekre vonatkozóan, amelyekben a II. mellékletben felsorolt harmadik ország vízumpolitikájának az Unió vízumpolitikájával való összehangolásának hiánya olyan helyzetekhez vezethet, amikor az adott harmadik ország állampolgáraitól eltérő harmadik országbeli állampolgárok jogszerűen érkeznek az adott harmadik ország területére, majd szabálytalanul lépnek be a tagállamok területére.

A javaslat olyan új lehetőséget vezet be, amelynek alapján a Bizottság különböző küszöbértékeket mérlegelhet annak eldöntésekor, hogy eseti értékelést követően felfüggeszse-e a vízummentességet az adott harmadik ország állampolgáraival kapcsolatos irreguláris migrációban, valamint a megalapozatlan menedékjog iránti kérelmek vagy súlyos bűncselekmények számában bekövetkezett jelentős növekedés esetén.

A javaslat változásokat vezet be a tagállamok által a Bizottságnak küldött értesítésre vonatkozó eljárásban és feltételekben abban az esetben, ha egy vagy több, felfüggesztési indoknak minősülő körülmény áll fenn, valamint az ilyen értesítés Bizottság általi vizsgálatára vonatkozó eljárást. Módosítja továbbá az esetlegesen felfüggesztéshez vezető körülmények fennállásának megállapítására szolgáló referencia-időszakot.

A Bizottság köteles lesz a II. mellékletben felsorolt valamennyi harmadik ország tekintetében rendszeresen ellenőrizni a felfüggesztési indokok fennállását, valamint nyomon követni a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus aktiválásának eljárását, amely a Bizottság által az ilyen indokok meglétére vonatkozóan végzett saját elemzésen alapul.

Ez az eljárás úgy módosul, hogy a vízummentesség ideiglenes felfüggesztésének időtartama (az első szakaszban) kilenc hónapról 12 hónapra, illetve (a második szakaszban) 18 hónapról 24 hónapra emelkedik, valamint egy új sürgősségi eljárás is bevezetésre kerül, amennyiben a helyzet azonnali intézkedést igényel a Bizottság részéről.

3. Az előadó álláspontja

Az elmúlt években a vízummentes utazás számos új harmadik országra történő kiterjesztése, valamint a világban folyamatosan újonnan felmerülő kihívások és válságok miatt az előadó úgy véli, hogy az Európai Uniónak hatékony és megfelelő eszközökre van szüksége ahhoz, hogy választ tudjon adni ezekre a kihívásokra, többek között a vízumpolitika területén.

Az előadó e tekintetben ezért nagymértékben támogatja a Bizottság célját, valamint a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus megerősítésének és javításának szükségességét. Érdeemes megjegyezni, hogy 2013-as bevezetése óta a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmust csak egyszer aktiválták. Nevezetesen Vanuatu esetében, mivel az EU aggályosnak találta a befektetői állampolgársági programok működését, amelyekre vonatkozóan a Tanács 2022 márciusában részleges, majd 2022 októberében teljes felfüggesztést fogadott el, amely még mindig érvényben van.

A folyamatosan változó világ, az uniós politikák, valamint a vízummentes rendszer fejlődése miatt az előadó úgy véli, hogy a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus

felülvizsgálatakor minden szempontot átfogóan figyelembe kell venni az uniós vízümpolitikát.

Az előadó ezért úgy véli, hogy eredendő szakadék van az uniós vízumkötelezettség alóli mentesség – különböző kritériumok eseti értékelésén alapuló – feltételei és az említett mentesség alóli felfüggesztést lehetővé tevő indokok között. Az előadó úgy véli továbbá, hogy az eltérés különösen az Uniónak az érintett harmadik országokkal fenntartott külkapcsolatai, ezen belül is az emberi jogokkal és az alapvető szabadságokkal kapcsolatos megfontolások tekintetében áll fenn.

E tekintetben az előadó azon a véleményen van, hogy a vízummentesség harmadik országgal való felfüggesztésének indokainak magukban kell foglalniuk az Uniónak vagy bizonyos esetekben a tagállamoknak az érintett harmadik országgal fenntartott külkapcsolataival kapcsolatos megfontolásokat.

A felfüggesztés ezen indokainak többek között a következőket kell magukban foglalniuk: **a)** egyrészt az Európai Unió vagy az Európai Unió és tagállamai, másrészt az érintett harmadik országok közötti kétoldalú és többoldalú megállapodások megsértését vagy felfüggesztését; **b)** a nemzetközi jog és normáknak – többek között a nemzetközi humanitárius jognak – az érintett harmadik ország általi súlyos megsértését, ideértve a nemzetközi bírósági határozatoknak és ítéleteknek való meg nem felelést is; **c)** az érintett harmadik ország által egy vagy több tagállam vagy az Unió ellen elkövetett ellenséges cselekményeket vagy agressziót; **d)** az emberi jogok súlyos megsértését, beleértve az abortusz és az LMBTQ+-személyek kriminalizálását, valamint a halálbüntetésnek az érintett harmadik ország általi bevezetését vagy alkalmazását; valamint **e)** a vonatkozó uniós szankcióknak való meg nem felelést.

Az előadó úgy véli továbbá, hogy rendszeresen értékelni kell, hogy a vízumliberalizációban részesülő harmadik országok továbbra is teljesítik-e azokat alapvető feltételeket, amelyeket nem a vízumliberalizációs párbeszéd sikeres lezárásának eredményeként támasztottak. E tekintetben az előadó támogatja a Bizottság javaslatát, hogy ellenőrizték a felfüggesztés indokainak fennállását valamennyi harmadik ország esetében, azonban a mérlegelésnek ki kell terjednie az Uniónak vagy bizonyos esetekben a tagállamoknak az érintett harmadik országgal fenntartott külkapcsolataival kapcsolatos megfontolásokra is.

Mivel a jelenlegi parlamenti ciklus hamarosan véget ér, az előadó szeretné, ha az Európai Parlament tárgyalási megbízatását gyorsan elfogadnák, hogy olyan progresszív szöveg jöjjön létre, amelynek a jövőben az EU vízümpolitikájában is tükröződnie kell.

**MELLÉKLET: AZON SZERVEZETEK VAGY SZEMÉLYEK, AMELYEKTŐL,
ILLETVE AKIKTŐL AZ ELŐADÓ ÉSZREVÉTELEKET KAPOTT**

Az eljárási szabályzat I. mellékletének 8. cikke alapján az előadó kijelenti, hogy a következő szervezetektől vagy személyektől kapott információkat a jelentéstervezet elkészítése során:

Szervezet és/vagy személy
College Green Group Ltd

A fenti felsorolás az előadó kizárólagos felelősségi körében készült.